

Private pensioner er langsomt ved at slå igennem

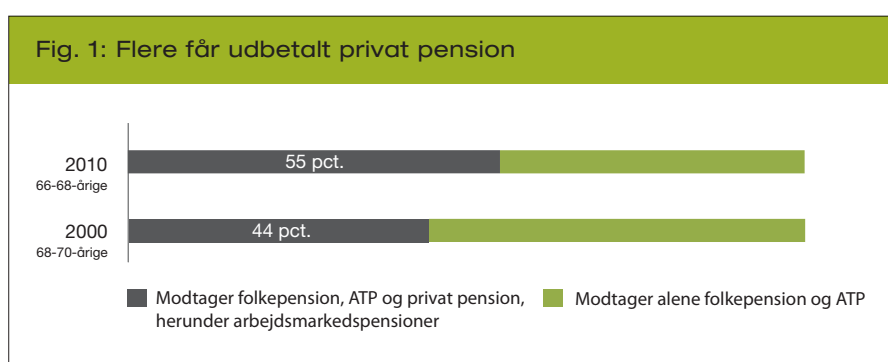
25 år efter Fælleserklæringen – den trepartsaftale, der skulle sikre alle en arbejdsmarkedspension – er ordningerne ved at slå igennem. Andelen af nye pensionister, der ikke har anden indkomst end folkepension og ATP falder. Det viser en ny analyse fra ATP.

I år 2000 havde flertallet – 56 pct. af de yngste pensionister kun folkepension og ATP. I 2010 var det tal faldet til 45 pct.

Faldet skyldes, ifølge analysechef i ATP, Ole Beier Sørensen, at grupper, som ikke tidligere har modtaget opsparing fra arbejdsmarkedspension, er kommet til. Det gælder bl.a. timelønnede inden for industrien, byggeriet, handel, transport og service, der kom med i nye arbejdsmarkedsordninger omkring 1990.

»Det er en vigtig og meget positiv udvikling, som både styrker pensionssystemets bæredygtighed og sikrer mere tilstrækkelige pensioner for brede grupper. Tallene viser, at de nye ordninger er ved at slå igennem,« siger Ole Beier Sørensen.

Flemming Ibsen, arbejdsmarkedsforsker og professor på Aalborg Universitet, peger på, at udviklingen er et udtryk for

Note: Pensionsalderen var 67 år i 2000 og 65 år i 2010.

Kilde: ATP's egne beregninger foretaget på Danmarks Statistiks registerdata.

arbejdsmarkedets parter årtier lange træk med at opbygge et stabilt pensionssystem: »Pension vil næppe være noget, der kommer op i de kommende trepartsforhandlinger. Arbejdsmarkedets parter har gjort deres til, at almindelige lønmodtagergrupper – også arbejdere – er dækket ind af arbejdsmarkedspensioner,« siger han.

Mange men små pensioner

Selvom flere sparer op i dag end førhen, så viser ATP's analyse, at den gennemsnitlige udbetaling fra de private pensioner er faldet 27 pct. fra 2000 til 2010, målt i 2010-priser.

»Faldet kan virke overraskende, men sammenhængen er ikke mindst, at man-

ge nye pensionister først sent er begyndt at spare op, og det tager tid for den slags ordninger at udvikle sig. Derfor er pensionsudbetalingerne blandt de grupper, der ikke tidligere havde supplerende pensioner, fortsat beskedne,« siger Ole Beier Sørensen.

I figur 2 på næste side ses, at der især er kommet flere pensionister med udbetalinger på under 50.000 kr. om året siden år 2000.

Fornuftigt pensionssystem

Efterhånden som de nye private pensionsordninger modnes vil de få større vægt i det samlede pensionsbillede.

I dag får pensionister i gennemsnit to ►

- ud af tre pensionskroner fra folkepensionen og ATP, mens arbejdsmarkedspensionerne og de frivillige pensionsordninger udbetaler resten.

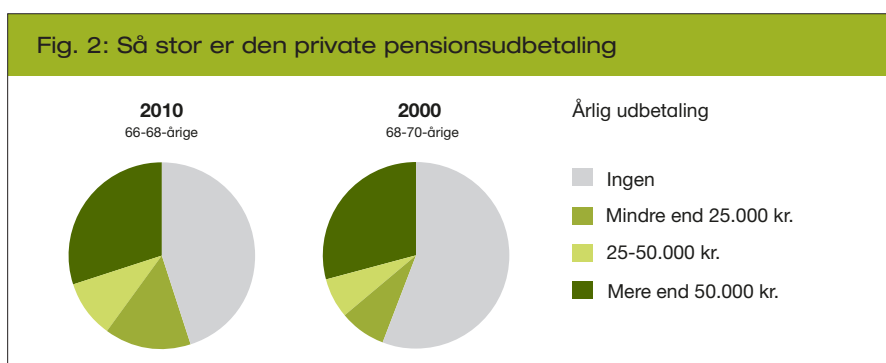
»Men det vil ændre sig med tiden. På langt sigt vil de private ordninger udgøre et mere effektivt supplement til folkepension og ATP og stå for omkring halvdelen af de samlede pensionsudbetalinger,« siger Ole Beier Sørensen.

Ifølge Lars Andersen, direktør i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, viser ATP's analyse, at private pensionsopsparinger aldrig vil gøre grundpensionen overflødig:

»Vi har i Danmark et fornuftigt pensionssystem, der er baseret på flere kilder. Det letter presset på de offentlige finanser, at vi har arbejdsmarkedspensionerne. Men vi kommer aldrig bort fra nødvendigheden af, at den grundlæggende pensionsdækning fra folkepension og ATP har et ordentligt niveau. Det er især til gavn for dem, der har haft lav indkomst – og som ikke har haft samme muligheder for opsparing som andre,« siger Lars Andersen.

Et politisk spørgsmål

Lønmodtagere uden overenskomst,

Kilde: ATP's egne beregninger foretaget på Danmarks Statistiks registerdata.

selvstændige og personer på kanten af arbejdsmarkedet er ikke dækket af arbejdsmarkedspensioner.

Og især de sidste har meget ofte ringe muligheder for selv at spare op. Ca. 500.000 selvstændige og lønmodtagere i alderen 25-64 år indbetalte ikke til en arbejdsmarkedspension i 2009.

I følge Flemming Ibsen kan man ikke forvente, at arbejdsmarkedets parter finder en løsning for personer, der er på kanten af arbejdsmarkedet, fordi de har mange eller lange ledighedsperioder eller er mere varigt på overførselsindkomst: »Hvad man skal gøre for bedre at sikre grupper på kanten af arbejdsmarkedet er et politisk spørgsmål, der skal af-

gøres på Christiansborg,« siger Flemming Ibsen.

Fakta

Privat pension består af udbetalinger fra arbejdsmarkedspensioner, tjenestemandspensioner og private pensionsopsparinger.

De yngste pensionistårgange (65-årige i 2010 og 67-årige i 2000) er udeladt, da pensionsudbetalinger kun angives på årsbasis. Årlige udbetalinger dækker derfor også over måneder uden udbetalinger, hvis f.eks. pensionisten nåede pensionsalderen midt i året.